Vyfde Jaer. N° 14. Zaturdag, 3 April 1858.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W^e J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 3 APRIL.

Afschaffing der loting.

De Kamer heeft zich dezer dagen bezig gehouden met de discussie der petttiën die de afschaffing der militieloting vragen. M. de graef Max de Renesse heeft de beraedslaging geopend door eene merkwaerdige redevoering in dewelke hy al het afschuwelyke der militie-loting bewezen heeft. Nog andere leden hebben in denzelfden zin gesproken. Doch de meerderheid die het gouvernement ondersteunde heeft zich uitgesproken voor het tydelyk behoud der bestaende militie wetten, en ofschoon het gouvernement beloofd heeft zich met de kwestie bezig te houden is het te voorzien dat de loting nog al lang op het land drukken zal.

Gebrek aen plaets laet ons niet toe het merkwaerdig verslag van M. Coomans over de hervorming der militie wetten in het geheel mede te deelen. Wy zullen trachten door eene beknopte ontleeding er van een denkbeeld aen onze lezers te geven :

Na in eenige woorden het historieke van de gedwongene conscriptie in Belgie gemaekt te hebben, geeft M. Coomans, verslaggever, de ontleding der verzoekschriften die aen de Kamer toegezonden zyn.

Op welk standpunt men zich ook stelle, zegt de verslaggever, de conscriptie blyft altoos onverschoonbaer. Zy is in een algemeen belang ingerigt, en zy legt echter slechts op een gering getal huisgezinnen eene zware belasting, terwyl zy ganschelyk vry laet degenen, die door het lot, door de geboorte of door de fortuin bevoordeeligd zyn. De militie-loting brengt aldus een der ontzaggelykste privilegien tot stand op een tydstip, dat men beweert dezelve ganschelyk te hebben afgeschaft. Zy is ook onregtveerdig jegens de 10,000 burgers, die er jaerlyks door getroffen worden, want, de eenen zyn verpligt persoonlyk te dienen (dat is te zeggen de verscheidene jaren van hun leven, die het best voor het vormen van een staet geschikt zyn, op te offeren) terwyl de anderen zich met eene somme geld vry koopen. De conscriptie is verder veroordeeld door de staethuishoudkundige beginsels der verdeeling van het werk en der specialiteiten; zy is zelfs nadeelig aen de militaire tucht en degelykheid, want het is ontegensprekelyk, dat jongelingen, die tegen hunnen wil aengewerfd en zich maer twee of dry jaer in de wapens oefenen, minder bekwaem en geneigd zyn, om den vyand het hoofd te bieden, dan vrywilligers die in het bedryf zyn gehard.

De conscriptie maekt inbreuk op de gelykheid en de evenredigheid van de belasting, gevergd door onze grondwet. Elk burger heeft jegens den Staet dezelfde pligten in de mate van zyne hulpmiddelen en zyne krachten te vervullen. De belasting van den arme is minder hoog dan die van den ryke ; aldus wil het de justitie en het gezond oordeel. Nu, de militiewet vraegt eene gelyke somme, van 1500 fr. by voorbeeld, aen het huisgezin van eenen werkman en aen het huisgezin van eenen miljoenair, volgens de grillen van het lot ; ook ziet men by toeval de eerste familie tot de belasting veroordeelen en er de tweede van vry stellen. Door de plaetsvervanging wordt de wet eene belasting van geld. Indien al de burgers, aengeduid door het lot, verpligt waren met hunnen persoon te betalen, dan zou er eene soort van gelykheid tusschen armen en ryken bestaen. M. Coomans stelt nogtans in de tegenwoordige omstandigheden de afschaffing van de plaetsvervanging niet voor, dewyl zy eene verzachting is van het kwaed, dat wy betreuren, hoewel zy een opregt voorregt is voor de welstellende familien en den persoonlyken dienst in geld-belasting verandert.

M. Coomans zou willen dat de plaets-vervanging algemeen gemaekt wierde, en dat de aenwerving, even als het onderhoud en de soldy der troepen, ten laste van den budjet valle.

Hy keurt ook de ongelykheid af, welke uit de oorzaken van vrystelling voortvloeit : « de zieke, de kreupele, de eenige zoon, degene die te kort is, de priesters, de vrouwen, enz., nemen geen deel aen de uitgave voor het contingent, die gedekt wordt door het geringste deel der natie en dikwyls door familien welke deze belasting voor altoos ten onder brengt. » Hy is daerom dat hy een stelsel zou willen zien tot stand komen, dat gansch den last der aenwerving hervormt in eene uitgave, gedaen door den Staet, waeraen iedereen, man en vrouw, eenige zoon of niet, kreupel of welgemaekt, in evenredigheid van zyne hulpbronnen zou deel nemen.

M. Coomans beklaegt zich over de ongenoegzaemheid der soldy ; de militien bekomt maer de helft van het loon dat hy verdient ; hy moet tot zyne familie den toevlugt nemen, om zyne *masse* te vereffenen, of hy moet voor altoos in het leger blyven.

Kiezerslysten.

Daer de herziening der kiezinglysten van den 1^n tot den 15 april moet plaets hebben, achten wy het nuttig breedvoerig de voorwaerden te herinneren om op deze lysten gebragt te worden :

A. Om kiezer te zyn voor de Kamers, moet men :

1° Belg geboren zyn of de groote *naturalisatie* bekomen hebben ;

2° Vyf-en-twintig jaren oud zyn ;

3° In 's lands kas storten het bedrag direkte belastingen, de patenten begrepen, bepaeld op fr. 42-32.

De opcenten op de direkte belastingen, ingevorderd ten profyte der provinciën of gemeenten, worden niet gerekend voor het uitmaken van den kiestol.

Zullen aen den man worden gerekend de belastingen zyner niet van goederen gescheidene vrouw, en aen den vader de belastingen van de goederen zyner minderjarige kinderen, waervan hy het genot heeft.

Deze belastingen zullen mogen gevoegd worden by degene welke de man en de vader uit eigen hoofde betalen.

De belastingen en patenten worden den kiezer maer aengerekend voor zooveel hy den kiestol in grondlast het *vorige jaer* heeft betaeld, of wel in direkte belastingen van welken aerd het zyn moge, *gedurende ieder der twee vorige jaren*.

De jaerrenten op de mynen zyn met den grondlast gelyk gesteld.

De bezitter ten gevolge van erfenis wordt hiervan alleen uitgezonderd.

In geval van verzetting van onroerende goederen, worden de verschuldigde belastingen, te rekenen van den dag dat de verzetting zekeren datum verkregen heeft, aen den kooper gerekend voor het uitmaken van den kiestol.

De kiestol wordt bewezen hetzy door de kwittantiën van het loopende jaer, hetzy door de waerschouwingsbiljetten van den ontvanger der contributien.

B. Om kiezer te zyn voor de samenstelling van den Provincialen Raed, moet men :

De by de kieswet voor het vormen der Kamers vereischte voorwaerden bezitten.

Niettemin zullen de persoonen, die de *gewoone naturalisatie* ontvangen hebben, op het regt van kiezer aen-

DE VIER DAGEN VAN GENT.

(13, 14, 15, en 16 November 1789)

De omwenteling van 1789 behoort tot het getal niet der gebeurtenissen welke de boekminnaer by onze geschiedenisschryvers te vergeefs heeft gezocht ; het meestendeel van hun heeft ze zelfs met eenige uitgebreidheid beschreven, en sommigen, zoo als M. Borgnet hebben er een byzonder werk van gemaekt : evenwel zyn zekere daedzaken van dat tydstip niet beschreven geweest met al de nauwkeurigheid welke men het regt heeft te eischen. Dusdanig is onder anderen, de ontruiming van Gent door de keizerlyke troepen, na vier dagen vechtens, 't welk Joseph II zelven eene beslissende en op 't eerste zigt onuitleggelyke daedzaek noemde. Door den kring beperkt waerin hy zich gesloten had, heeft de bovengenoemde Namensche schryver, in zyne uitmuntende brieven, er ons geen volledig en omstandig verhael kunnen van geven ; misschien ook is hy gewaer geworden dat de schryfstoffen hem ontbraken, of niet van aerd waren om een vol vertrouwen in te boezemen. M. De Wez heeft zich bepaeld met letterlyk het verhael over te nemen van den adjudant van den generael Van der Meersch, E. Dinne, wien hy waerschynlyk op zyn woord geloofd heeft oogtetuige te zyn geweest der daedzaken welke hy verhaelde, alhoewel het hem gemakkelyk was zich te verzekeren dat Dinne zich alsdan met zynen generael in de brabandsche Kempen bevond. M. Dumont laet ons niet veel meer weten, en M. de abt De Pradt, die de daedzaken ter zyde laet, heeft in de omwenteling van 1789 niets anders gezien dan eene stof tot hekelingen en spreuken, welke de geleerden tamelyk dwaes gevonden hebben.

Zonder de bulletyns en de schriften van het tydstip ter plaets afgekondigd, te verwaerloozen, zullen wy ze met geen blind vertrouwen volgen ; het spreekwoord « leugenachtig gelyk een bulletyn » dat men in onzen tyd zoo zeer geregtveerdigd heeft, was voor het einde der laetste eeuw reeds meer dan eens bekrachtigd geweest, Wy zullen by stuks, van meerdere zekerheid, de byzonderheden en omstandigheden voegen, welke men vernomen heeft uit den mond zelven dergenen die in den opstand deel genomen hebben, als ook de aenteekeningen van Don Emilianus Malingié, religieus en secretaris der abtdy van Sint-Pieters, die op het oogenblik zelf van het treffen en met de grootste nauwkeurigheid, de daden heeft beschreven, welke hy gezien en gehoord heeft.

« Het is, zegt hy, zeer moeijelyk, zich in verhalen van » dit slach te vergissen ; ik zou, indien ik my gedraegde » volgens de bulletyns der komiteiten, of der gedrukte » schriften, welke overdrevene patriotten afgekondigd hebben, vele misslagen begaen, vele onnauwkeurigheden » bybrengen, vooral betrekkelyk de omstandigheden der » omwenteling te Gent. Om die beweegrede, heb ik my » gedurende de vier dagen der beroerte opgehouden, het » zy op den zolder van het prelaetskwartier, het zy op den » toren onzer kerk, van waer ik de krygsbewegtingen en » werkingen der vaderlanders en der Oostenrykers gemakkelyk kon opvolgen. Ik schreef onverwyld al de byzonderheden op, welke ik onder de oogen had. Maer ik beken » dat de vrees van valsche zaken te schryven my verscheidene omstandigheden heeft doen uitlaten, waervan ik » niet oog- of oorgetuige was geweest, en welke ik maer » later vernomen heb. »

Men zal, schynt het, onder het geleide van eenen zoo gewetenspligtigen schryver weinig of geen gevaer loopen van zich te vergissen.

De Vlamingen waren voorzeker de burgerlyke en geestelyke nieuwigheden van den onvoorzigtigen zoon van Maria Theresia zoo vyandig als de ingezetenen der andere provintien, maer de meerderheid der goede burgers was niet te min verre van eenen volksopstand te verlangen, gelyk Van der Meersch hetzelve herkend had. Men had het bewys van de eene en andere dier geschiktheden in Vlaenderen verkregen, en in het bezonder te Gent, op den dag van den 12 juny 1787, welke vele lieden sederd dien aenzien hebben als het voorbegin der omwenteling, die twee jaer nadien moest uitbersten. Men had op dien dag in het bywezen eene overgroote menigte volks de tyding der algemeene bestuerders afgekondigd, meldende dat « al de schikkingen, regtstreeks of zydelings strydig aen de grondwet » der provincie van Vlaenderen, of aen de regten, vryheden, » voorregten, keuren, kostumen of gebruiken, en andere » welkdanige openbare en bezondere regten, alsmede al de » inbreuken, er aen gebragt, zonder eenige beperking of » uitzondering, zouden hersteld, en in hunnen eerstelyken » staet en kracht weder in voege gebragt worden. » Moeijelyk zou het zyn de blydschap en vreugd af te schilderen, welke die afkondiging opvolgde. Na de peerden te hebben uitgespannen der koets van de gedeputeerden, die den brief hadden aengebragt, om ze met de handen tot aen het stadhuis voort te trekken, vierde men de overwinningen op de keizerlyke nieuwigheden behaeld door een onvoorbereid feest.

Men deed op de vrydagmerkt twee vette ossen en zes schapen braden, welke men aen het volk uitdeelde met zes duizend brooden, honderd tonnen bier, twee stukken Bourgondie-wyn en twee stukken Tours-wyn, rondom de merkt geplaetst. De klokken, de beijaerd van het Belfort en de klokken van al de kerken lieten hun geluid hooren herhaelde mael in den dag en op een gevoorderd uer des nachts tot op het einde der algemeene verlichting ; iedereen scheen in de openbare vreugd deel te nemen.